

Overzicht resultaten Investeringsagenda Mobiliteit 2020 Vervoerregio Amsterdam

Spitsmijden

Afspraken werkgevers en onderwijs

De Vervoerregio wil de gunstige effecten van het gespreide reisgedrag ook na corona zien te behouden. Spitsmijden is daarom onderdeel van het investeringspakket om uit de crisis te komen. Vervoerregio, vervoerders, onderwijsinstellingen, werkgevers en adviesplatform Breikers hebben in 2020 afspraken gemaakt over gespreid reizen om te voorkomen dat de hyperspits terugkeert, de extreem drukke piek tussen circa 8.00 en 9.00 uur.

Betere doorstroming in de mobiliteitsketen

Fietsenstallingen bij stations

De combinatie van OV en fiets maakt een reis sneller en betrouwbaarder. Daarom investeert de Vervoerregio samen met gemeenten, NS en ProRail in goede fietsparkeerplekken bij R-nethaltes, metrostations en treinstations. In 2020 heeft Zaanstad de Droogschuur geopend, een grote fietsenstalling met 1.370 plekken aan de westzijde van station Zaandam. Amstelveen realiseerde 384 plekken bij R-nethaltes. Amsterdam voegde 237 plekken toe aan de oostkant van metrostation Amstelveenseweg en 257 in een nieuwe stalling bij metrostation Rokin.

Innovatief verwijssysteem fiets

In 2020 is in enkele grote fietsenstallingen, waaronder Amsterdam Centraal en Zuid, een dynamisch fietsverwijssysteem opgeleverd. Dit laat bij binnenkomst op schermen of displays zien waar nog plekken vrij zijn.

Herinrichting infrastructuur

Met herinrichting van trajecten en kruispunten is winst te behalen voor de reistijd en betrouwbaarheid. Afgelopen jaar zijn circa 20 van deze projecten afgerond. Bijvoorbeeld de Oost-West As door Diemen. Het verblijfsgebied is hier verbeterd en de infrastructuur van tram en auto is gerenoveerd. Diemen en ProRail werken door aan een nieuwe verbetering: de spooronderdoorgang die Diemen Noord veilig en zonder oponthoud met het centrum verbindt.

Verbeteringen OV

Amstelveenlijn

Op 13 december 2020 is de hoogwaardige tram Amstelveenlijn naar Westwijk geopend, de verlenging naar Uithoorn is gepland in 2024. De Vervoerregio heeft als opdrachtgever vanaf 2010 aan de ombouw gewerkt, samen met de gemeenten Amstelveen en Amsterdam.

Westtangent

In Amsterdam Nieuw-West zijn de busbanen en andere doorstromingsmaatregelen voor de Westtangent afgerond. Sinds januari 2021 biedt R-netlijn 369 via die route een snelle verbinding met station Sloterdijk en Schiphol.

Zeddeweg Edam-Volendam

In Edam-Volendam is de Zeddeweg heringericht, bussen krijgen nu voorrang bij de N247 naar Amsterdam.

Opstelruimte metro

De Vervoerregio investeerde ruim € 48 miljoen in voldoende opstelruimte voor nieuwe metrostellen. Deze extra sporen zijn aangelegd bij de stations Amstel, Gaasperplas en Isolatorweg.

Zero Emissie en duurzaamheid

Elektrische bussen

Met het programma Zero Emissie Mobiliteit (ZEM) hebben de Vervoerregio en haar partners in 2020 verdere stappen gezet in de vermindering van de CO₂-uitstoot. GVB nam in Amsterdam 31 nieuwe elektrische bussen in dienst. Hiermee waren er eind 2020 in totaal 147 Zero Emissie bussen in dienst in de OV-concessies van de Vervoerregio. Inmiddels is de CO₂-uitstoot van het totale wagenpark 20% lager dan in 2017.

Als onderdeel van het Investeringspakket COVID-19 heeft de Vervoerregio de transitie naar Zero Emissie busvervoer op verschillende manieren versneld. We investeren extra in Zero Emissie bussen en laadinfrastructuur voor de concessie Amsterdam. De eerste 32 Zero Emissie bussen zijn besteld, met snellaadinfrastructuur op het busstation IJzijde bij Amsterdam Centraal.

Zonnepanelen

In 2020 zijn 5.000 zonnepanelen in gebruik genomen op de daken van dertien metrostations. Deze leveren stroom voor de verlichting en roltrappen van stations en voor de aandrijving van de metro's.

Onderzoek energievoorziening metro

In 2020 verscheen het tussenresultaat van een studie over de uitbreiding van de energievoorziening voor het metronetwerk. Dit is een gezamenlijk onderzoek van de gemeente Amsterdam en de Vervoerregio. We hebben laten onderzoeken hoe de remenergie van de metrovoertuigen terug kan stromen naar het elektriciteitsnet. Een eerste analyse heeft uitgewezen dat er sprake is van een positieve businesscase, deze wordt verder uitgewerkt.

MRA Elektrisch

Ook buiten het OV stimuleert de Vervoerregio elektrisch rijden, via deelname in het programma MRA-Elektrisch. In december 2020 waren er in de vijftien gemeenten circa 11.000 (semi-)publieke laadpunten voor elektrische auto's. Dit was een toename van circa 3.000 ten opzichte van 2019 (bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat). Van alle personenauto's was in april 2021 circa 8,5% elektrisch en van alle bedrijfsauto's circa 1% (bron: RDW-Rijksdienst voor het Wegverkeer, 2021).

Comfort en beleving

Comfortabele fietspaden

In 2020 heeft de Vervoerregio bijgedragen aan een comfortabeler fietsnetwerk. Voor nieuwe fietspaden is prettig rijdend asfalt tegenwoordig standaard, zoals bij het Zaans Medisch Centrum. Ook bij renovaties boeken we winst, bijvoorbeeld door tegelpaden te vervangen door asfalt. Fietsers in Purmerend profiteren hiervan op de Waterlandlaan en de Purmersteenweg.

Dierenbeelden

Naast verbetering van de infrastructuur kan een fietsrit ook aangenamer worden door een betere beleving van de route en de omgeving. Bijvoorbeeld door het plaatsen van beelden zoals de grote Berm Bunnies en het Kissing Couple XXXL in het Westelijk Havengebied van Amsterdam. In 2020 kregen zij op initiatief van Port of Amsterdam gezelschap van enkele nieuwe dierenbeelden, zoals Bizon en Aap, op andere locaties in het gebied. Uit onderzoek bij fietsers blijkt dat de aantrekkelijkheid van de route ongeveer de helft van de totale beleving van een fietsrit bepaalt. Vervolgonderzoek moet uitwijzen in hoeverre de nieuwe dierenbeelden invloed hebben op de waardering door fietsers.

Kwaliteitsslag station RAI

Ook op stations en knooppunten kwamen verbeteringen tot stand. Een groot project was de

kwaliteitsslag op station RAI, met een verruiming van de metrohal voor een betere doorstroming. Daarnaast kreeg de fietsenstalling een uitbreiding en een kortere route naar de metro- en treinperrons.

Overstapkubussen en KNOP's

Omdat er op knooppunten zo veel gebeurt, valt er op allerlei details winst te behalen. Veel reizigers kennen de snelle cross-platform-overstap tussen trein en metro op station Amsterdam Amstel. Deze is in 2020 verbeterd, onder andere met goed zichtbare overstapkubussen die reizigers wijzen waar ze moeten uit- en inchecken. In de categorie visuele reizigersinformatie kregen de Knooppunt Overzicht Plattegronden (KNOP's) een update. Deze kaarten nemen de blik van de reiziger als uitgangspunt.

Wachtvoorziening Hempont

Comfort bestaat ook uit een prettig verblijf als je moet wachten. Bij de Hempont is een wachtvoorziening gerealiseerd met toilet, bedoeld voor fietsers en voetgangers.

R-net abri's

In de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer en Waterland zijn nieuwe R-netabri's geplaatst. De Vervoerregio heeft dit project voor deze gemeenten aanbesteed. Deze samenwerking leverde schaalvoordelen op: waar bushokjes voor kleinere gemeenten altijd een kostenpost waren, genereren zij nu geld vanuit de reclameopbrengsten.

OV-klantenbarometer: een 7,8 voor het OV

De jaarlijkse OV-Klantenbarometer laat voor elke OV-concessie in Nederland zien hoe reizigers het OV ervaren en waarderen. Zij vullen onderweg een enquête in over verschillende onderdelen van de reis, zoals veiligheid, snelheid, informatie en comfort. Vanwege COVID-19 is de meting van 2020 op 12 maart stilgelegd. In de periode 1 januari – 11 maart beoordeelden reizigers het OV in de vervoerregio gemiddeld met een 7,8. Dit is vergelijkbaar met de score voor heel 2019 en met het landelijk gemiddelde voor 1 januari – 11 maart 2020. Er waren niet voldoende enquêtes beschikbaar om de scores uit te splitsen per concessie. Van half augustus 2020 tot en met januari 2021 vond nog een aanvullende landelijke meting plaats, zonder uitsplitsing per regio. Het klantoordeel was toen gemiddeld een 7,9.

Verkeersveiligheid

Verkeersveilige infrastructuur

Verkeersveiligheid maakt soms deel uit van een groter project waarbij we ook andere zaken voor de reizigers zoals doorstroming of de kwaliteit van de openbare ruimte. Goede voorbeelden uit 2020 zijn de al genoemde Oost-West As in Diemen en de ombouw van de Amstelveenlijn waarbij een aantal kruispunten ongelijkvloers is gemaakt.

De meeste verkeersveiligheidsprojecten zijn kleinere aanpassingen van de infrastructuur op verschillende locaties, bijvoorbeeld in woonwijken. Zo legde gemeente Landsmeer in één project op 15 kruispunten plateaus aan om de snelheid te verminderen. Gemeente Purmerend werkte met een vergelijkbare aanpak aan een verkeersveiliger Overwhere. Langs de Ringvaart om de Haarlemmermeer, op De Vuurlijn in De Kwakel en op de Amsterdamse Weteringschans en Sarphatistraat werden wegetrajecten tot fietsstraat omgebouwd.

Het Nieuwe 30

Verkeersveiligheid is een samenspel tussen infrastructuur, voertuigen en gedrag. Met deze invalshoek vond het landelijk onderzoek 'Het Nieuwe 30' plaats, waaraan de gemeenten Landsmeer, Purmerend en Zaanstad samen met de Vervoerregio meededen. Hieruit kwam naar voren dat op

drukke 30-kilometerwegen niet zozeer het snelheidsregime de snelheid en verkeersveiligheid op straat bepalen maar vooral de inrichting en verharding van de weg, in combinatie met de omliggende omgeving. Bijvoorbeeld de hoogte van de bebouwing en de aanwezigheid van bomen. Het onderzoek levert ook relevante inzichten op over de doorstroming en betrouwbaarheid van de bus. De resultaten van het onderzoek gaat de Vervoerregio gebruiken bij de financiering van nieuwe maatregelen.

Monitoren cijfers verkeersdoden

Monitoringscijfers zijn belangrijk voor de inzet van het regionale verkeersveiligheidsbeleid. Zo registreren de politie en het CBS jaarlijks het aantal verkeersdoden. In 2020 was het aantal verkeersdoden in de vervoerregio even hoog als in 2019.

Programma Verkeer en Meer

Met het programma Verkeer & Meer stimuleert de Vervoerregio verkeersveilig gedrag met de nadruk op kinderen en jongeren. Verkeer & Meer verzorgt verkeerseducatie en voorlichtingsactiviteiten voor scholen en kinderopvangorganisaties. Ook organiseert het programma campagnes om verkeersdeelnemers te verleiden tot veiliger verkeersgedrag. In het schooljaar 2019-2020 en het kalenderjaar 2020 behaalde Verkeer & Meer onder andere de volgende resultaten:

- 197 theoretische verkeersexamens op scholen. Naar schatting hebben circa 8.800 leerlingen deelgenomen.
- 87 lessen over de dode hoek bij vrachtauto's
- 132 verkeersouderlidmaatschappen
- 44 JONGleren-acties, dit zijn verkeerslessen voor kinderen jonger dan zes jaar
- Diverse campagnes en programma's voor verkeersveilig gedrag en preventie van ongevallen waaronder de jaarlijkse Week van het Verkeer en de benoeming van de Junior Fietsburgemeester. Ook startte het programma Doortrappen. Dit richt zich op 65+ers die veilig willen blijven fietsen. In totaal waren er dertien campagnes in vijftien gemeenten, met een bereik van ruim 800.000 mensen.

Vanwege COVID-19 vond in 2020 ongeveer de helft van het aanbod op een andere manier plaats dan normaal, bijvoorbeeld online of met buitenreclame. Het bereik van Verkeer & Meer op social media nam toe: er waren 86.000 weergaven bij Facebook-gebruikers en 41.000 bij Twitter-gebruikers.

Inclusieve mobiliteit

Toegankelijke OV-haltes

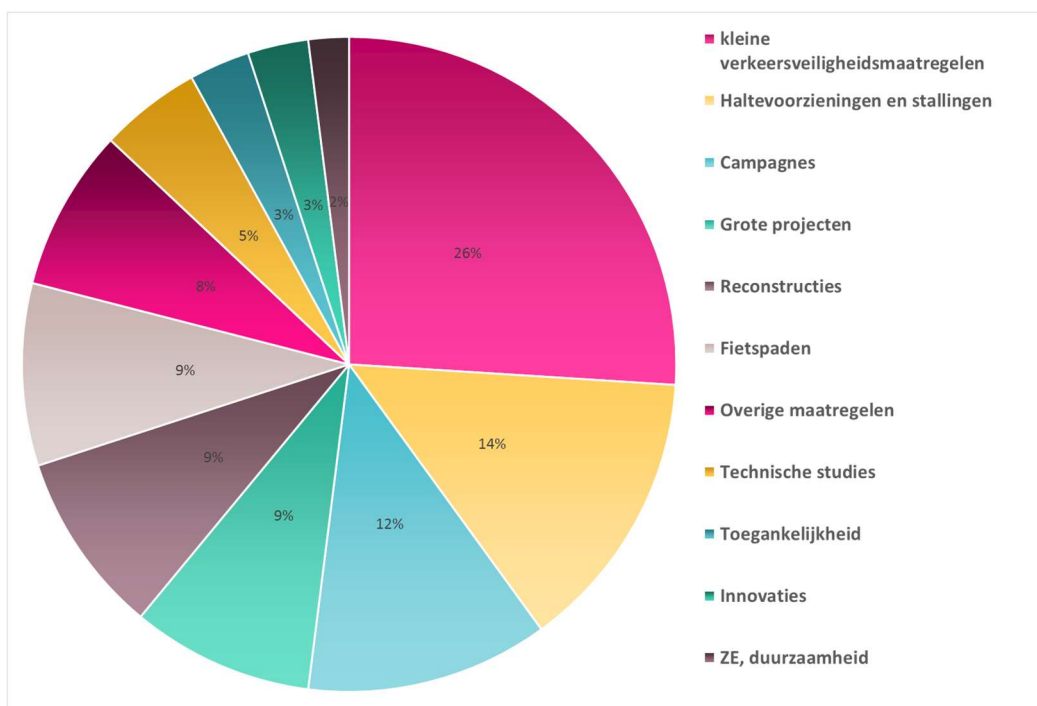
In 2020 is van alle ruim 3.000 OV-haltes in de vervoerregio de toegankelijkheid onderzocht, op basis van de actuele landelijke normen. Circa 40% van alle bushaltes en 25% van alle tramhaltes in de regio is volledig toegankelijk. Daarnaast zijn alle metrostations volledig toegankelijk. We onderzoeken samen met de wegbeheerders en vertegenwoordigers van de doelgroep welke haltes we met prioriteit willen verbeteren in de komende jaren. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verhogen van perrons, het aanbrengen van geleidelijnen voor mensen met een zichtbeperking en het verbeteren van de aansluiting tussen halte en omgeving.

120 OV-coaches

Inclusieve mobiliteit gaat ook om het verlagen van mentale drempels. Denk aan het vergroten van de bekendheid van het mobiliteitssysteem en hoe het werkt en om meer bewustzijn en begrip onder reizigers en OV-personeel. De Vervoerregio verzorgt voor de inwoners van de vijftien gemeenten de beschikbaarheid van OV-coaches die reizigers met een mobiliteitsbeperking helpen om zelfstandig te leren reizen. In 2020 zijn er 120 OV-coachtrajecten gestart.

Investerings per gemeente

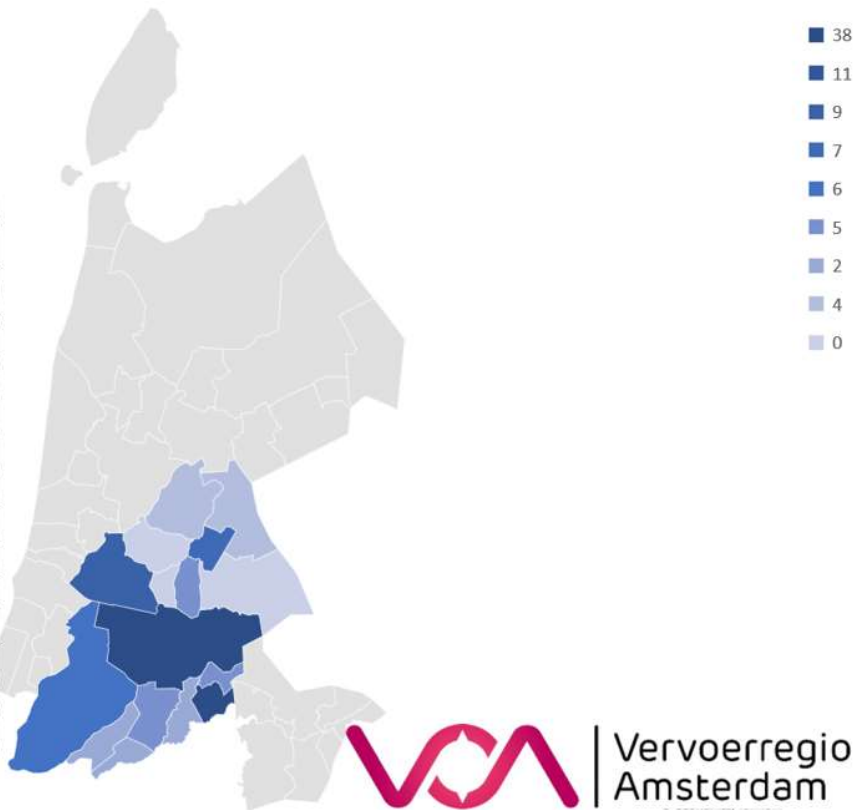
In de onderstaande figuren de ontwikkeling van gerealiseerde projecten uit de Investeringsagenda Mobiliteit in de jaren 2018 – 2020, gemeten naar de omvang van de financiële investeringen. Het cirkeldiagram toont de verdeling van de financiële investeringen over de verschillende typen projecten.

Hieronder vindt u de aantallen gerealiseerde projecten die in 2020 per gemeente zijn opgeleverd.

Aantal gerealiseerde projecten in 2020

Amsterdam	38
Generiek / overig	11
Zaanstad	9
Purmerend	7
Haarlemmermeer	6
Amstelveen	5
Diemen	5
Landsmeer	5
Ouder-Amstel	2
Uithoorn	2
Aalsmeer	2
Edam-Volendam	4
Beemster	4
Oostzaan	0
Wormerland	0
Waterland	0

Alle gerealiseerde projecten in 2020 uit de Investeringsagenda Mobiliteit

Aalsmeer

- Reconstructie Spoorlaan en Zwarteweg
- Verkeersveiligheidsmaatregelen Aalsmeer 2018

Amstelveen

- Fietsparkeerplaatsen R-Net haltes Amstelveen
- Fietsstroken Amstelveen 3e serie (2e fase)
- Knoop Ouderkerkerlaan
- Ombouw Amstelveenlijn
- Verkeersveiligheid scholen Amstelveen 2019

Amsterdam

- Aanpassen binnensporen metrostation Spaklerweg
- AMSYS opstelvoorzieningen Metro Amsterdam

- Asfalteren fietspad Parnassusweg
- Blindengeleidenlijnen perron bus- en tramhaltes
- Check in/check out palen en overstapkubussen Amstelstation
- Dynamisch fietsverwijssysteem
- Evaluatie project Oostelijke Ontsluiting IJburg
- Fietsoversteek Oosterdoksstraat
- Fietspad Aziëhavenweg
- Fietspad Nieuwe Meerlaan Bosrandweg Amsterdamse Bos
- Fietsparkeren oostzijde metrostation Amstelveenseweg
- Haltemaatregelen kruising Hoofdweg/Jan van Galenstraat
- Herbouw Piet Kramerbrug, Amsterdam
- Herinrichten Frederik Hendrikstraat
- Herinrichting Amstelveenseweg tussen Zeilstraat en Stadionplein
- Herinrichting kruising Marnixstraat Elandsgracht
- Herinrichting stationsplein Holendrecht
- Herinrichting Weteringschans Oost
- Herinrichting Hobbemakade
- HOV Westtangent, onderdelen Amsterdamse deel, o.a. Meer en Vaart.
- IJtram optimalisatie en IJtramstalling
- Inrichting fietsenstalling Rokin
- Kruispunt Nassaukade - Tweede Hugo de Grootstraat
- Knopkaarten 2020 - 2024 Wayfinding
- Kruisingen en haltes Burgemeester De Vlugtlaan
- Kruispunt Flevoweg - Zeeburgerdijk
- Kwaliteitsslag station Amsterdam RAI
- Oosttangent en Science Park
- Planuitwerking uitbreiding energievoorziening metro Amsterdam
- Reconstructie N200 tussen Halfweg en Amsterdam West
- Renovatie fietsenstalling Zuidplein
- Routewijziging lijn 7
- Verhoogde ontwerpsnelheid beweegbare bruggen
- Verkeersveiligheid Dirk Dekkerstraat - Perelaar
- Verplaatsen stootjukken Amsterdam CS metro Oostlijn
- Zonnepanelen op metrostations
- Zuidelijke aanlanding IJpleinveer

Beemster

- Bushalte Middenbeemster
- Bushalte Zuidoostbeemster

Diemen

- Fietsoversteek Provincialeweg

- Herinrichting Burgemeester Bickerstraat
- Kabels en Leidingen Spoorpassage Diemen
- Onderzoek Viaduct Goederenboog Ouddiemerlaan
- Oost-West as (Muiderstraatweg/Hartveldseweg)

Edam-Volendam

- Herinrichting Europaplein
- Herinrichting Zeddeweg (N517)
- Regionale Haltevoorzieningen

Haarlemmermeer

- Fietsstraten Ringdijk (o.a. Buitenkaag)
- Herinrichting kruising Venneperweg - Oosterdreef + vergevingsgezind Aagje Dekenpad Haarlemmermeer
- Fietspad Schiphol Trade Park
- Infrastructuur en haltemaatregelen Vervoerplan AML
- Plaatsen van 4 iVRI's in Haarlemmermeer
- Reconstructie N200 tussen Halfweg en Amsterdam West

Landsmeer

- Diverse verkeersveiligheidsmaatregelen Landsmeer
- Onderzoek het Nieuwe 30
- Regionale Haltevoorzieningen
- Veilig voetganger oversteekplaats Het Lint Landsmeer
- Wijziging halteconfiguratie Van Beekstraat Landsmeer

Oostzaan

- Geen projecten

Ouder-Amstel

- Herinrichting Zonnehof Duivendrecht
- Wielrenner campagne Ouder-Amstel

Purmerend

- Asfalteren fietspaden Waterlandlaan en Purmersteenweg
- Duurzaam Veilig herinrichtingen Overwhere
- Onderzoek het Nieuwe 30
- verkeersveiligheid Overwhere
- Verkeersveiligheid Purmerenderweg
- Verkeersveiligheid Purmerenderweg/Westerweg
- Wagenweg 30 km/u - fietspad Hoornselaan

Uithoorn

- Fietsstraat Vuurlijn - Oost

Waterland

- Regionale Haltevoorzieningen

Wormerland

- Geen projecten

Zaanstad

- De Buiging
- Fietsenstalling de Droogschuur, station Zaandam westzijde
- Fietsmaatregelen Corridor Amsterdam Hoorn: Javazee
- Fietspad Zaans Medisch Centrum
- Onderzoek het Nieuwe 30
- Oversteekplaatsen De Weer
- R-net displays Zaanstangent
- Verkeersveilige Fietsinfrastructuur Hoogtij 2
- Wachtvoorziening Hempont

Provincie Noord-Holland

- Bereikbaarheid Amsterdam-Zandvoort per spoor
- Herinrichting Zeddeweg (N517) Volendam
- HOV busbaan Schiphol Rijk - Schiphol Oost 3e fase

Campagnes en verkeerseducatie

- 2020 campagnes buitenreclame
- 2020 Week van het Verkeer
- Amsterdam campagnes verkeersveiligheid
- Breikers
- Campagne Doortrappen
- Fietshelden Amsterdam
- Junior Fietsburgemeester
- Verkeerseducatie Amsterdam
- Verkeerseducatie Klaarr
- Verkeerseducatie OnderwijsAdvies
- Verkeerseducatie VVN